

Висновки. Таким чином, доцільно організована педагогічна практика студентів вищого навчального закладу, поетапне проведення різних видів практик з урахуванням принципів наступності, безперервності, інтеграції з навчально-виховним процесом, поступове ускладнення її завдань, змісту та форм забезпечує оволодіння студентами сучасними методами, навичками, вміннями та способами організації праці майбутньої професійної діяльності, формування у них професійних навичок та вмінь для самостійної практичної діяльності. Розв'язання проблеми цілісної підготовки педагога в системі вищої освіти вимагає удосконалення змісту освітніх професійних програм, оновлення змісту навчання студентів з метою підвищення рівня їх професійної майстерності та рівня практичної діяльності.

Список використаних джерел:

1. Абдуллина О. А. Педагогическая практика студентов : учебн. пособие для студ. пед. ин-тов. – 2-е изд., перераб. и доп. / О. А. Абдуллина, Н. Н. Загряжкина. – М. : Просвещение, 1989. – 175 с.
2. Журавель В. Забезпечення наступності у підготовці студентів ОКР «молодшого спеціаліста» та «бакалавра» до роботи з фізичного виховання в дошкільних навчальних закладах / В. Журавель // Вісник Інституту розвитку дитини. Серія: Філософія, педагогіка, психологія: зб. наук. праць. – К.: Вид-во Національн. пед. у-ту ім. М. П. Драгоманова, 2010. – Вип.12. – С.56–60.
3. Мирончук Н. М. Наступність змісту практичної підготовки майбутніх учителів у ВНЗ / Н. М. Мирончук // Нові технології навчання: наук.-метод. зб. / Ін-т інновац. технолог. і змісту освіти Міністерства освіти і науки України. – К., 2014. – Вип. 81. – С. 106–110.

ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ РОБОЧИХ АРКУШІВ ЯК ЗАСОБУ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ПРОЦЕСУ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

Даниско О. В.

Полтавський національний педагогічний університет імені В. Г. Короленка

Постановка проблеми. В умовах глобалізаційних викликів вітчизняна система професійної підготовки майбутніх фахівців потребує інформатизації та інтенсифікації освітнього процесу. Своєю чергою, це висуває нові вимоги до вибору та використання адекватних форм, методів і засобів організації навчання.

Особливої актуальності означене твердження набуває відносно процесу професійної підготовки майбутніх учителів, котрі є драйверами науково-технічного прогресу, провісниками нових освітніх ідей та практик. Обґрунтування проблеми започатковане у

дослідженнях таких вітчизняних науковців, як В. Андрущенко, А. Бойко, М. Гриньова, І. Зязюн, В. Кремень та ін.

Підготовка фахівця в контексті оволодіння ним певним рівнем знань і навичок діяльності з конкретної професії та спеціальності нині потребує остаточного витіснення із ЗВО ілюзійних та застарілих підходів, розбудови навчального процесу «за новими стандартами, сучасними технологіями, новітніми науковими уявленнями про світ, місце і роль людини в ньому, перспективи розвитку цивілізації у XXI столітті» [1, с. 18].

Сучасні дослідники (Р. Ахметов, О. Корносенко, П. Хоменко та ін.) відзначають, що якісним інструментом підготовки майбутніх учителів фізичної культури є використання прикладних інформаційно-комунікаційних технологій.

До таких інноваційних дидактичних мультимедійних засобів відносимо інтерактивні робочі аркуші (*Interactive Worksheets*). Це новий термін для вітчизняної освітньої системи, оскільки в обіг він увійшов нещодавно.

Мета дослідження – теоретично обґрунтувати дидактичний потенціал інтерактивних робочих аркушів як засобу підвищення ефективності процесу професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури.

Виклад основного матеріалу. У науковій літературі робочий аркуш розуміється як вид друкованого навчального матеріалу, що готується та часто використовується викладачем з метою організації та підтримки самостійної навчальної діяльності студентів як в аудиторії, так і поза нею [3, с. 5]. Традиція їх використання бере початок з часів винаходу людством паперу та письма. З появою книгодрукування, ручки та олівця технологія дещо видозмінилась і до недавнього часу використовувалася у вигляді робочих зошитів з друкованою основою. Активне впровадження хмарних технологій в освітній процес зумовило подальші зміни та появу *інтерактивних робочих аркушів*.

У сучасній літературі дефініція «*інтерактивний робочий аркуш (ІРА)*» потрактовується у широкому та вузькому значенні. У широкому розумінні це цифровий засіб організації педагогом навчальної діяльності учнів за допомогою хмарних сервісів і веб-інструментів [2]. У вузькому – це віртуальна мультимедійна картка з певної теми, що містить об'єкти (текст, зображення, фігури, гіперпосилання, відео, тестові завдання тощо), які можна змінювати, переміщувати, підкреслювати, друкувати.

В основі створення ІРА може бути зміст будь-якої навчальної дисципліни з такими типами завдань як: відкрита відповідь, множинний вибір, текст із заповненням пропусків, відповідь за зображенням, встановлення відповідності, заповнення таблиці, класифікація,

створення схеми, робота з малюнком, робота з відео- та аудіофрагментами, додавання посилання, додавання інтерактивного завдання зі сторонніх ресурсів (інтерактивний плакат, гра, презентація, онлайн-тест тощо). Зворотній зв'язок від викладача в технології ІРА найчастіше має вигляд коментарів на полях уже заповненого робочого аркуша, або розгорнутого тексту з аналізом результатів цілої групи (що включає приклади і пояснення), призначеного для спільноти, групи, курсу.

На факультеті фізичного виховання Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка при розробці електронних дидактичних ресурсів, до яких належать й інтерактивні робочі аркуші, ми дотримуємося таких умов:

1) інтерактивний робочий аркуш, крім робочої зони, містить назву / підпис і коротку інструкцію для роботи з ним;

2) конструкція інтерактивного робочого аркуша розрахована на перетворення вихідного матеріалу, що, своєю чергою, дозволяє його адаптацію відповідно до потреб студента, рівня його підготовки, когнітивних особливостей;

3) готовий інтерактивний робочий аркуш надається в режимі редагування (заміна і/або додавання об'єктів), що дозволяє викладачеві активізувати самостійну навчальну діяльність студента, залишаючи за собою роль керівника і консультанта;

4) робота з інтерактивним робочим аркушем передбачає використання різних інформаційних джерел (паперових та електронних) та сервісів, що сприяє виробленню навичок застосування інформаційно-комунікаційних технологій;

5) результати є персоніфікованими (ймовірність абсолютно однакового заповнення є вкрай низькою), що дозволяє систематично відслідковувати пізнавальну діяльність студентів.

У процесі професійної підготовки майбутніх учителів фізичної культури ми використовуємо як прості (містять лише текст), так і комплексні (містять кілька об'єктів та завдань) інтерактивних робочих аркушів. У цьому контексті для сучасного викладача відкрито низку можливостей – від створення простих завдань у документах, до застосування онлайн-конструкторів. Для створення інтерактивних робочих аркушів використовуємо інструменти, що входять в пакет G Suite для освіти (документи, таблиці, малюнки Google), а також спеціальні сервіси Core, Liveworksheets, Wizer. me, LearningApps та ін.

За призначенням авторські інтерактивні робочі аркуші відповідають освітнім компонентам та організаційним формам навчання:

– теоретична підготовка студентів (опорний конспект лекцій з дисципліни);

– практична підготовка студентів (матеріал для роботи на семінарах, завдання самостійної роботи);

– контроль знань, навичок і вмінь студентів (завдання для контролю та самоконтролю).

Таким чином, залежно від мети заняття, освітніх завдань і здатності викладача сконструювати ІРА, робота з інтерактивними листами може включати в себе повний цикл навчальних активностей – від занурення студентами в тему, постановки проблеми до оцінювання результатів їхньої діяльності, а також сформувати всі види навчальних дій: пізнавальні, комунікативні, регулятивні, особистісні.

Наприклад, інтерактивні робочі аркуші з дисципліни «Інноваційні технології у фізичній культурі і спорті» містять такі блоки:

– методичні вказівки до виконання завдань;

– довідкові матеріали з теми;

– завдання для упорядкування теоретичного матеріалу;

– варіативні практичні завдання та завдання самостійної роботи;

– індивідуальні творчі завдання (кейси);

– завдання поточного контролю.

Така структура ІРА дозволяє якісно організувати і підтримувати навчальний процес, забезпечити індивідуальну траєкторію розвитку кожного студента, контролювати персональне його просування та засвоєння матеріалу.

Висновки. Отже, інтерактивний робочий аркуш є електронним поліфункціональним дидактичним ресурсом, що за допомогою цифрових і хмарних сервісів забезпечує навчальну мобільність, синхронну й асинхронну індивідуальну взаємодію та групову співпрацю викладача й студентів з метою ефективного досягнення дидактичних цілей. Така взаємодія може відбуватися в електронному форматі з використанням інтернет-ресурсів, що особливо актуально в умовах дистанційного навчання, елементи якого доцільно впроваджувати і в рамках традиційної освітньої моделі.

Список використаних джерел:

1. Андрущенко В. П. Наукове проектування інноваційних та альтернативних систем вищої освіти: Збірник матеріалів до Всеукраїнської науково-практичної конференції. 11-12 травня 2000 р. / В. П. Андрущенко та ін. (ред.) Інститут вищої освіти АПН України, Тернопільська академія народного господарства – Т.: Економічна думка, 2000. – 224 с.
2. Эффективный онлайн конструктор интерактивного рабочего листа [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://didaktor.ru/effektivnyj-onlajn-konstruktor-interaktivnogo-rabocheho-lista/>
3. Kaymakci S. History teachers' views about worksheets / S. Kaymakci // Unpublished master's thesis, Karadeniz Technical University Graduate School of Social Sciences. 2006. – С. 5–15.